

naturligt, at denne § 12 begyndte med: „De Meierier maa kun anlægges paa Steder, hvor der er rigeligt og godt Vand, og dette efter nøiere Undersøgelse er godkjendt af Tilsynet“, Punktum, og saa fortsætter man med § 12, som den nu findes. — Jeg har dernæst kun endnu en enkelt Bemærkning tilbage til § 16, hvor det hedder, at Overtrædelse af denne Lov straffes saadan og saadan, og at for Andelsmeieriets Vedkommende er Bestyreren af samme ansvarlig for Overtrædelsen. Nu er det jo dog vel saa, at der ved Multter indtil 500 Kr.s Beløb undertiden kan være meget Lidt at holde sig til hos saadanne Bestyrere. Det er meget muligt, at saadanne Bestyrere ikke eie Noget, eller de kunne ogsaa stifte og gaa deres Vej og være borte, naar Ansvaret skal gøres gjældende. Jeg tror derfor, at for at dette Ansvar overhovedet skulde kunne være effektivt, maatte der tilføies, at dog Andelsmeieriet og Aktieforetagendet ogsaa ere ansvarlige. Det er disse Udtalelser, jeg har fundet Anledning til at fremkomme med, og jeg har endnu kun en mere almindelig Bemærkning at tilføie. Den gjælder Tilsynet, som det Hele jo i Grunden vil komme til at bero paa. Jeg skjønner nu ikke, at dette Tilsyn vil blive meget effektivt. Det skal føres ad ren kommunal Vej paa de Steder — paa de meget faa Steder i Forhold til Landets Udstrækning — hvor der er Sundhedsvedtægter, og ellers af Distrikts- eller Stadslægen. Der er jo Bestemmelser om Renligholdelsen og mange andre saadanne Smaabestemmelser, der trænge til et temmelig indgaaende Eftersyn, men naar Lægen skal efterse dem — jeg tror endog saa kun en Gang om Aaret — vil det let ses, at et saadant Tilsyn ikke bliver meget effektivt. Jeg skal derfor blot gjøre denne mere almindelige Bemærkning, om det maaste ikke burde tages under Overveelse, at der, naar man opstiller saadanne Bestemmelser, ogsaa bliver et Tilsyn, der i Virkeligheden kan søge disse Bestemmelser overholdte. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til Behandling og til Vedtagelse.

Whefeldt-Laurvig: Jeg kan i saa Henseende seldt ud slutte mig til den ærede sidste Taler. Jeg har i det Hele ikke meget

at sige, for det foreliggende Forslag er jo, hvad Alle have ventet, maatte komme frem, Noget, som alle have anset for Nødvendighed, i alt Fald med det for Die, som vi i Jyds Stift have erfaret angaaende de mange ny opstaaede Fællesmeierier. Det er klart for de Fleste af os, at der trænges i høj Grad til at gribes ind paa dette Punkt. Jeg tror, at det er med en almindelig Taknemmelighed, man imødejer en Lov som den foreslaede. Jeg har derfor egentlig ikke Noget videre at kritisere ved dette Lovforslag. Det forekommer mig i det Hele fortrinligt. Der er kun enkelte Ting, jeg skal tillade mig at berøre, nærmest i Retning af, om man ikke skulde gaa en lille Smule videre; thi efter min Mening kan man ikke være for streng i den Retning. Jeg har dog paa den anden Side en enkelt Tvivl, om det ikke er en Lidt for streng Fordring, naar der i § 3 siges: Tjærebeton eller Asfalt paa Betonunderlag. Det er saa ganske almindeligt, at man til disse Gulve nøies med Beton; man er kommen saa vidt ind paa det, at man ikke lægger paa Andet, end at naar man har et godt, solidt Betongulv, maa man være tilfreds dermed. Det er i alt Fald blevet mig sagt. Dernæst er der ogsaa af en bekendt større Landmand blevet udtalt, at det ogsaa var noget haardt, naar det hedder, at „i Meierilokalet maa der ikke findes nogen Brønd eller Post“, hvoraf jo følger, at saadanne, som nu findes, maa borttages. Det kunde for Mange være meget vanskeligt, og naar saadanne Brønde eller Poste ikke findes i den saakaldte Bøttevask, hvor selve Ostelavningen findes, skulde jeg heller ikke tro, at det kunde være saa meget skadeligt. — § 8 og 12 skal jeg ikke gaa ind paa, men det er hovedsagelig om § 15, jeg gjerne vilde gjøre nogle Bemærkninger. Der staar i tredje Linie af § 15: „foraa vidt der fra disse sælges Mælk“. Denne Bestemmelse er fuldkommen rigtig, og vistnok saa hensigtsmæssig som mulig; men jeg vilde gjerne have, at dertil skulde føies: „og til disse indkjøbes Mælk“ eller noget lignende, isald det er et Fælles- eller Andelsmeieri. Jeg kalder det for et Fællesmeieri, naar der kjøbes Mælk dertil; jeg veed ikke, hvorfor en almindelig Herregaard, Jorpagter- eller Proprietærgaard mindre er Fællesmeieri, end en Bygning, der reises paa Landet, og hvortil der kjøbes Mælk. Naar